

“BIBLIOTEKET ER ET STÆRKT, MEN ENSIDIGT BRAND”

INTERVIEW GINA BAY & SOLVEIG SANDAL

Af Lotte Thing Rasmussen, red.

To timer er ikke nok. Det har Gina Bay og Solveig Sandal Johnsen advaret om, allerede inden interviewet om deres arbejde forsker- og studentservice går i gang. For her er et emne, de kan tale om i rigtig lang tid.

Gina, som er uddannet bibliotekar og har en master i børne- og ungdomskultur fra Syddansk Universitet, startede sit arbejdsliv med at arbejde på folkebiblioteker, men fik på et tidspunkt et vikariat på Syddansk Universitetsbibliotek.

”Og så var jeg hooked. Jeg har ikke haft lyst til andet siden. Det er enormt givende at arbejde med studerende og forskere. Man bliver en del af deres proces, hvad enten det gælder en professors forskningsspørgsmål eller en specialestuderende, der er kørt fast. Vi kan rykke folk et skridt videre ved at indgå i dialog på et neutralt grundlag. Det er en vigtig rolle”, siger Gina, som på AU Library er kontaktbibliotekar for Psykologisk Institut, Aarhus Universitet, School of Business and Social Sciences (Aarhus BSS).

Solveig er cand scient bibl. og valgte uddannelsen, fordi der er gode jobmuligheder og havde oprindeligt set sig selv i en privat virksomhed, fx et advokatkontor, men det endte i stedet med AU Library, hvor hun er kontaktbibliotekar for Juridisk Institut, også Aarhus BSS.

”Jeg er rigtig glad for kontakten til både studerende og forskere og synes, vi har en vigtig, understøttende rolle. Jeg kan godt lide arbejdet med de juridiske kilder, og det faglige indblik i det juridiske er meget interessant for mig”, siger Solveig.

Skeptiske forskere

Gina har for nylig været med til at afslutte en tilfredshedsundersøgelse af bibliotekets eksisterende og mulige udvikling af fremtidige forskerservices. Undersøgelsen dækkede alle fakulteter og modtog svar fra 524 ansatte, hvilket svarer til ca. 13 procent af de adspurgte.

”Undersøgelsen viste bl.a., at der ikke specielt stort kendskab til vores support i forbindelse med publicering. Forskerne ser simpelthen ikke biblioteket som sparringspartner på dette område. Der blev også givet udtryk for, at de er i tvivl om og faktisk ret skeptiske overfor, hvorvidt vi kan hjælpe dem på deres niveau. Det skal også siges, at vi ikke bruger mange kræfter på de etablerede forskere, med mindre de ikke selv opsøger os. Til gengæld er det tydeligt, at jo mere de kender os, des mere og mere mangfoldigt bruger de os. Undersøgelsen har givet os et udgangspunkt at gå i dialog ud fra”, siger Gina, og understreger at undersøgelsen ikke gav nogen entydig konklusion, men illustrerede en stor mangfoldighed i forskernes brug, ønsker og behov.

E-læring og employability

Solveig deltager i det igangværende DEFF projekt ”E-læring, informationskompetencer og biblioteksservices – hvordan kan det digitale bibliotek bidrage til employability?”, som er inddelt i to søjler – en MOOC-søjle og en LMS-søjle, som er den, Solveig deltager i.

”Projektet har været i gang i 1 ½ år, og det fylder en del, men jeg henter rigtig meget inspiration i det. Fx er det enormt givtigt, at der er flere slags biblioteker med og ikke kun universitetsbibliotekerne. I efteråret deltog vi i et kompetenceudviklingsforløb bestående af 5 workshops og et live, online forløb, som universitetspædagogisk enhed på Syddansk Universitet stod for. Her fik vi bl.a. konkrete værktøjer til e-læringsforløb. Det var rigtig godt, og det sætter jo tankerne i gang. Projektet har også en god beskrivelse af begrebet employability, som har fået mig til at tænke mere over, hvad det er for en virkelighed, de studerende kommer ud i. Biblioteket kan bidrage til at øge de studerendes employability ved at tænke undervisningssituationen skridtet videre og italesætte det, de lærer i forhold til deres kommende arbejdsliv. Det giver troværdighed og relevans”, siger Solveig.

Det politiske dyr

Både Gina og Solveig oplever, at der er et stort behov for og arbejde i at skabe og vedligeholde netværk med det formål at formidle biblioteksservices med fagligt velfunderede kompetencer bag og ikke bare som poppede ideer i en kamp for egen berettigelse.

”Kulturen på de forskellige fakulteter har meget at sige. Vi har rigtig god kontakt til studielederen på jura. Men en god kontakt til en enkelt person er skrøbelig”, siger Solveig.

”Vi mangler det politiske dyr i os. Vi bør blive bedre til det politiske og spille med i magtspillet, være til stede i forskellige universitetspolitiske fora. Det er nok især noget, bibliotekslederne skal tage på sig. Men vi kan også selv italesætte vores succeser, få en fod inden for i studienavn fx, så det bliver en samlet indsats”, siger Gina.

”I forhold til undervisning tror jeg, det ville være en fordel, at vi bliver skrevet ind i studieplaner. Vi skal hele tiden kæmpe os ind – det lærer vi

selvfølgelig også af, men jeg kunne godt tænke mig, at biblioteket bliver betragtet som et sted med egen faglighed, og at forskerne ser os som medspillere”, siger Solveig.

”Det ideelle ville være, hvis forskerne så os som dialogpartnere, der giver værdi til deres arbejde. Men det er desværre stadig mere undtagelsen end reglen”, siger Gina.

”Måske hænger det sammen med, at den faglige del, hvor man kan tale deres sprog, kan være vanskelig, når man ikke er fagperson. Det er noget af det rigtig svære ved at være på et bibliotek som dette her. Jeg lærer fortsat at tænke mere juridisk, men det er godt nok en lang proces. Sidste forår tog jeg faget retshistorie, og det var meget givtigt og gav mig en større forståelse, også for hvorfor databaserne nogle gange er skruet sammen som de er – lovgivningen smitter af i databasernes opbygning. Men det er svært at få tid til. I USA har forskningsbiblioteker et krav om, at bibliotekarere minimum har en bachelor i et andet fag oveni bibliotekaruddannelsen, før de er kvalificerede til at arbejde på et forskningsbibliotek. Det er stof til eftertanke. Men vi skal også holde fast i vores egen faglighed og huske på, at vi faktisk bidrager med noget vigtigt – ranke ryggen og sige: Jeg er bibliotekar!”, siger Solveig.

”Det handler om at blive set for det, vi kan. Det gør vi ved at blive synlige”, siger Gina.

De har dog godt fat i netværket af ph.d.-studerende, som på regelmæssige kurser bl.a. præsenteres for 4 personaer, der illustrerer forskellige tilgange til *knowledge management*.

”På den måde får vi en krog i dem. De har endnu ikke etablerede vaner, og de har et reelt behov. De ph.d.-studerende vender også tilbage og efterspørger vores support. Psykologi har øget fokus på reviews, så vi oplever også mere efterspørgsel på support her fra både forskere og studerende”, siger Gina

De gode spørgsmål

Når Gina og Solveig møder de studerende på vagter efter deres biblioteksundervisning, oplever de, at spørgsmålene er mere kvalificerede.

”Det handler igen om, at de finder ud af, hvad biblioteket egentlig kan. Det er interessant, at

bibliotekskurserne ikke fører til færre spørgsmål bagefter, mængden af spørgsmål er nok den samme, men vi får langt bedre spørgsmål. Efter biblioteksundervisningen kommer de til os med mere nuancerede og alsidige spørgsmål. Det er ikke den slags spørgsmål, vi typisk får på, når vi er på vagt”, siger Gina.

”Jeg går nogle gange fra en vagt og tænker: ’Jeg kunne godt have brugt de timer bedre’. Det er i hvert fald ikke på vagterne, jeg tænker, jeg gør den store forskel. Det er måske heller ikke meningen med vagterne, at det er her, der skal svares på spørgsmål med tyngde i? Vagtfunktionen lægger i hvert fald op til den lette version”, siger Solveig.

”Der bliver brugt enormt mange – måske også for mange - ressourcer på vagtdækningen. De specialiserede spørgsmål kommer i hvert fald ikke til os ad den vej. Vi bruger studentermedhjælpere til en del af vagtdækningen, og de er rigtig dygtige. De får sidemandsoplæring og lærer også hinanden op”, siger Gina.

I åbningstiden på BSS Library dækker studentermedhjælpere i perioderne 8-9 og efter kl.15. På vagterne mellem 9-15 er der både bibliotekspersonale og studentermedhjælpere til stede, som blandt andet tager sig af indkomne bestillinger.

Den motiverende mur

Bibliotekskurserne for bachelorstuderende på både på Jura og Psykologi er for det meste valgfri og ligger ud over den almindelige undervisning, men der er et godt fremmøde.

”På Psykologi har vi talt om at kræve noget mere af de studerende, så de selv har oplevet at støde på en mur, inden vi træder til og hjælper dem over muren. Vi forestiller os, at vi kan nå længere med dem rent fagligt på denne måde, og i praksis kan jeg se, at

jeg hurtigere kan hjælpe dem videre, når de selv har bakset med databaser og søgninger først. Muren er motiverende”, siger Gina.

”Det er enormt kaotisk for de studerende at skulle søge information. Vi sætter tingene ind i en ramme og giver dem nogle værktøjer og metoder. Forskerne tager ofte for givet, at de studerende kan finde ud af at informationsøge, vurdere kilder, holde styr på referencer osv., men det kan de altså ikke altid. Når de kommer fra gymnasiet, ved de ikke, hvad en videnskabelig artikel er, eller hvordan man selvstændigt udvælger en bog ud fra en problemformulering”, siger Solveig.

”I undervisningen arbejder vi heller ikke med øvelser – det bliver hurtigt lidt kunstigt. Det er bedre at tage udgangspunkt i deres problemstillinger”, siger Gina.

”På jura møder vi dem, før de har problemstillingen på plads. Lige nu er det enormt værktøjsbaseret ift. lovgivning, og det vil jeg gerne have ændret. De har også brug for at kunne søge på emner. Heldigvis er studielederens plan, at de studerende skal møde biblioteket kontinuerligt hvert semester, så fra dette efterårssemester ligger der nogle valgfri timer til dem, der skal skrive bacheloropgave. Et enkeltstående introduktionskursus på 1. semester giver ikke noget”, siger Solveig.

”Når udgangspunktet er de studerendes egne problemstillinger, kan vi arbejde mere målrettet med fx afgrænsning og at få bredt terminologien ud. Det er her, vi bliver en del af selve processen og informationsøgningen indgår i en opgaveskrivningskontekst. Vi ser os som procesvejledere. Det gælder også i 1-1 vejledningen. I går talte jeg med en specialestuderende, som slet ikke kunne overskue al litteraturen. Vi fik lavet en god, afgrænset søgning efter en dialog om, hvad hun havde brug for, og hun fløj nærmest herfra. Her bør vi også blive bedre til at fortælle vejlederne, at vi faktisk også rykker deres studerende”, siger Gina. 🌻

AU-ARRANGEMENTER OG SOCIALE MEDIER

Twitterprofil. '@AU-Librarian' - inspireret af en profil, der hedder AU Forsker. Her skiftes de ansatte til at skrive om bl.a. daglige opgaver.

Facebookprofil. 'AU Library, Business and Social Sciences'. Library Talks. Seneste afholdte Library Talk var en boglancering, hvor en professor fra Jura fortalte om sin bogudgivelse.

GINA OG SOLVEIG

Gina Bay og Solveig Sandal Johnsen arbejder på AU Library, Bartholins Allé, som sammen med AU Library, Fuglesangs Allé og AU Library, Herning er bibliotek for Aarhus Universitet, School of Business and Social Sciences (Aarhus BSS). AU Library, Bartholins Allé dækker fagene jura, psykologi og statskundskab.